

Tær ríkastu familjurnar vildu helst sleppa undan at deila sítt vald og ognir við onnur, og tí giftu tey seg heldur við egnum familjulimum

Javnstøðan í hjúnabandinum millum menn og kvinnur minkaði nógv eftir at plógvin var uppfunnin

skiljast í einum óendaligum stríði, fyri at vinna meira ella varðveita núverandi vald og ríkidømi. Hinvegin gekk tað munandi meira friðaligt fyri seg millum vanliga fólkið.

Tað var ikki vanligt, at lógvaldið blandaði seg upp í hjúnabondini hjá miðal og lágstættunum, uttan so, at viðkomandi átti onkra týðandi ogn. Annars var hjúnabandið eitt privatmál, sum familjan sjálv tók sær av. Lóg-gávuvaldið tók sær hvørki av at góðkenna hjúnabond ella hjúnaskilnað. (Elizabeth Abbott, A History of Marriage, 2010). Í Eypatalandi varð eitt hjúnaband góðkent, "tá ein maður hevði stovnað eitt

heim saman við eini kvinnu". Henda rættiliga óneyva allýsingin av hjúnabandinum var eisini galdandi í Rómverska ríkinum. Sera fáar lógir vóru galdandi í Rómverska ríkinum viðvíkjandi hjúnabandinum fram til Jesu føðing. Tað varð einans álagt, at ein skuldi hava eyka loyvi, fyri at gifta seg við einum útlendingi, og tað var ikki loyvt at gifta seg við trælum ella skøkjum. (Annie Forgeau, The Survival of the Family Name and The Pharaonic Order, 1996)

Fyrsta átakið fyri betri "familjuvirkum"

Octavian (63 f. k. - 14 e. k.),

sum seinni gjørdist Agustus keisari í Rómverska ríkinum, var tann fyrsti heimsleiðarin, sum byrjaði eitt veruligt politiskt átak fyri at verja um hjúnabandið og at betra um "familjuvirðini". Hetta var gjørt í eini roynd at økja um barnsburðatalið í ríkinum. Keisarin ásetti lógir, sum m.a. søgdu, at allir borgarar skuldi gifta seg áðrenn ein ávísan aldur. Ein ógiftur persónur kundi ikki arva nakran undantikið næstringum. Fólk, ið ikki áttu børn, máttu siga helvtina av møguligum arvi frá sær. Menn, ið vóru politiskt áhugaðir, høvdu størri møguleika at sleppa framat valdinum, um teir

vóru giftir, og møguleikarnir vuksu fyri hvørt barn teir fingi. Hjúnaskilnaður var tvungin, um ein kvinna var mett at vera ótrúgv, og um maðurin ikki skilti seg frá konuni, var eisini hann revsaður. Ein ótrúgv kvinna varð dømd at missa sína heimfylgju, ein triðing av síni ogn, hon mátti flyta út á eina oyggj at búgva og henni varð bannað nakrantíð at gifta seg aftur. (Stephanie Coontz, Marriage, a History, 2005)

Men á sama hátt sum ávísir politikarar í dag, hevði Agustus keisari als ongan trupulleika við at tvinga onnur at fylgja nýásettum moralskum reglum, hóast hann sjálvur ikki fylgdi teimum. Áðrenn hann setti hol á stóra átakið fyri at økja um moralin hjá fólkinum, valdi hann t.d. at skilja seg frá síni fyrstu konu, tí hon ikki hevði megnað at føtt honum ein son, men bara eina dóttir, Juliu. Síðan gifti hann seg við Liviu, sum longu var gift við Claudius Nero, men Nero, ið var tvíkyndur og seinni gjørdist keisari, hevði einki í móti at lata Agustus konu sína í umbýti fyri størri politiskt vald. Hann var enntá við til brúðleypið. Agustus og Livia fingi tó eingin børn. Keisarin valdi tí at útnevna Tiberius, sonin, sum Livia longu átti saman við Nero, til komandi keisara. Síðan gav Agustus Tiberius boð um at skilja seg frá síni núverandi konu, ið samstundis var við barn. Tiberius var tí - móti

Á sama hátt sum ávísir politikarar í dag, hevði Agustus keisari als ongan trupulleika við at tvinga onnur at fylgja sínum nýásettum moralskum reglum, hóast hann sjálvur ikki royndi at fylgja teimum

sínum vilja - tvungin at gifta seg við Juliu, sum Agustus hevði fingið í sínum fyrsta hjúnabandi.

Í NÆSTA PARTI AV GREINARØÐINI "HJÚNABANDIÐ Í SØGULIGUM HØPI" FARA VIT AT HYGGJA NÆRRI AT HJÚNABANDINUM OG BLÓÐSKEMD, POLYGAMI, SØLIBAT - UMFRAMT HJÚNABANDIÐ OG TEY FYRSTU KRISTNU. EISINI HYGGJA VIT NÆRRI AT SØGUNÍ HJÁ HJÚNABANDINUM Í FØROYUM.